

Трушкіна Н.В.

*молодший науковий співробітник,
Інститут економіки промисловості,
Національна академія наук України*

ІННОВАЦІЙНА ІНФРАСТРУКТУРА ЯК ІНСТИТУЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВУГІЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Дослідження виконано в рамках науково-дослідної роботи Інституту економіки промисловості НАН України «Розвиток інституціонального середовища промислового виробництва з урахуванням галузевої специфіки» (№ держреєстрації 0113U004371).

Дослідження проблеми формування інноваційної інфраструктури вугільного виробництва у контексті модернізаційних завдань і структурних трансформацій залишається актуальним і своєчасним. Це обумовлено ставленням до вирішення цієї проблеми, відзначеному у наступних положеннях:

– в інноваційному середовищі практично відсутні венчурні фонди та центри трансферу технологій; не визначено механізму стимулювання створення інноваційної інфраструктури [1];

– у зв'язку з цим доцільним є «розвиток нових організаційних форм здійснення наукових досліджень, що дають змогу реалізувати потенціал об'єднання наукових установ і вищих навчальних закладів» [2, с. 173];

– удосконалення правових засад функціонування технопарків та спрощення механізму державної реєстрації їх проектів;

– визначення інноваційних структур, зокрема технологічних платформ та інноваційних кластерів, засад їх функціонування та особливостей публічно-приватного партнерства в інноваційній сфері;

– розробка Концепції державної цільової програми розвитку інноваційної діяльності галузей національної економіки, в якій має бути передбачено забезпечення розвитку інноваційної інфраструктури, визначення пріоритетних напрямів інноваційної діяльності та механізму їх державної підтримки [3].

Таким чином, важливою умовою розвитку національної інноваційної системи та комерціалізації досягнень науково-технічної діяльності вугільних підприємств є формування відповідної інноваційної інфраструктури, яка має бути складеною з виробничо-технологічної, фінансово-економічної та кадрової підсистем. Це дозволить забезпечити ефективне використання вітчизняного науково-технічного та інтелектуального потенціалу, підвищити рівень інноваційності та конкурентоспроможності вугільної промисловості.

Тому метою даної роботи є визначення напрямів формування інноваційної інфраструктури як інституції організаційного забезпечення модернізації вітчизняного вугільного виробництва в контексті модернізаційних завдань з урахуванням передового зарубіжного досвіду.

Узагальнюючи передовий зарубіжний досвід з впровадження механізмів стимулювання інноваційного розвитку вугільної промисловості на основі формування інноваційної інфраструктури, в сучасних умовах України доцільно:

створення кластерних структур, функціонування яких дозволяє прискорити здійснення процесів економічного зростання, підвищити інноваційну активність та рівень конкурентоспроможності вугільних підприємств; міжгалузева взаємодія

підприємств, які входять до кластеру, сприяє зростанню зайнятості, поширенню передових технологій і притоку інвестицій у вугільну галузь;

формування інфраструктурної основи ведення інноваційної діяльності вугільних підприємств, основними складовими якої є:

створення виробничо-технологічної інфраструктури (центрів колективного користування високотехнологічним обладнанням, технологічних кластерів, техніко-впроваджувальних зон, інноваційно-технологічних центрів та технопарків, інноваційно-промислових комплексів);

введення консалтингової діяльності (консалтинг зовнішньоекономічний, технологічний, маркетинговий, центри трансферу технологій, консалтинг у сфері економіки та фінансів);

створення фінансової інфраструктури (гарантійних структур і фондів, бюджетних і позабюджетних фондів технологічного розвитку, венчурних фондів, фінансово-кредитних установ);

створення інформаційної інфраструктури (регіональних інформаційних мереж, структур інформаційної підтримки розвитку інноваційного підприємництва у вугільній галузі).

Таким чином, в Україні доцільне створення інноваційної інфраструктури як інституції організаційного забезпечення модернізації вугільного виробництва, яка б відповідала сучасним умовам господарювання. Її формування сприятиме забезпеченню розвитку мережі нових елементів інноваційної інфраструктури (інноваційних центрів, центрів трансферу технологій, індустріальних парків, регіональних інноваційних кластерів, інноваційних бізнес-інкубаторів). При цьому створюватимуться нові робочі місця для висококваліфікованих фахівців; зростатиме кількість суб'єктів малого інноваційного підприємництва у вугільній галузі, що реалізують інноваційні проекти, і рівень інноваційної активності вугільних підприємств; прискорюватимуться темпи виробництва інноваційної продукції та залучатимуться інвестиції для реалізації інноваційних проектів.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Державної цільової економічної програми «Створення в Україні інноваційної інфраструктури» на 2009-2013 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 14.05.2008 р. № 447 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/447-2008-п>. – Назва з екрану.

2. Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2013 році: Щорічне Послання Президента України до Верховної Ради України. – К.: Нац. ін-т стратегічних досліджень, 2013. – 576 с.

3. Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції реформування державної політики в інноваційній сфері на період до 2014 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2013 р. № 234-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/234-2013>. – Назва з екрану.